

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 14/3610	
	Arkiv sakID.: 12/1640	Saksbehandler: Jan Ivar Karlsen
Sluttbehandlede vedtaksinstans: Plan- og Utviklingsutvalg		
Sak nr.:	PLAN- OG UTVIKLINGSUTVALG	Dato: 29.04.2014

ADRESSER I KOMMUNEN I HENHOLD TIL MATRIKKELLOVEN-NYE VEINAVN NAVNESAK 11/2014

Vedlegg: Bruksnavnskjema 11/2014-7, 11/2014-11, 11/2014-32, 11/2014-48
Navnesaksskjema
Oversikt over vegnavn på Leivset
Kart over Rautindveien
Oversendingsbrev sak 11-2014 fra Kartverket
Norske Gaardnavne Jemgam, fra Kartverket
Norske Gaardnavne Furnes, fra Kartverket
Norske Gaardnavne Leivset, fra Kartverket
Utdrag fra Matrikkelen over alle vegadresser i Fauske kommune

Sammendrag:

Etter vedtak av sak nr. 004/14, Addresser i Kommunen i henhold til matrikkelloven – nye veinavn, ble vegnavnene oversendt Kartverket til gjennomgang/godkjenning. Kartverket har i den forbindelse opprettet navnesak/klagesak på enkelte vedtatte vegnavn.

Saksopplysninger:

1. Bruk av vei/veg

Etter forespørsel fra Kartverket ønskes det et vedtak på bruk av vei/veg i Fauske kommune.

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

I SSR er skrivemåten -vegen registrert for adressenavn i Fauske kommune, men adressenavna i denne saka har skrivemåten -vei(en). Om det er gjort vedtak om å endre skrivemåten av kommunale vegnavn fra veg til vei, vil Kartverket gjerne få opplyst dato for dette vedtaket slik at denne kan legges inn i SSR.

Vurdering/konklusjon

Det er ingen vegnavn i Fauske kommune som er registrert i matrikkelen med endingen veg(en). Følgende forslag til vedtak:
For eksisterende og nye vegnavn i Fauske kommune skal skrivemåten vei(en) benyttes.

2. Skrivemåten av bruksnavn

Fauske kommune har fått tilsendt bruksnavnskjema fra Kartverket for å kunne fastsette skrivemåten av bruksnavn etter lov om stadnamn.

Hvert navn listes opp etterfulgt av en vurdering/konklusjon.

Furnesstranda, Furnesstrand, For(r)nesstranda

Returnert skjema fra gnr. 76, bnr. 7, viser at ønsket skrivemåte er Furnesstranda.

Vurdering/konklusjon

Vegnavnet Furnesstranda opprettholdes.
Navn på tettbebyggelse Furnes opprettholdes.
Vegnavnet Furnesveien opprettholdes.

Jemgam, Hjemgam, Gjemgang, Gjengang

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

Den primære funksjonen til dette navnet er funksjonen som gårdsnavn, og den eldste dokumenterte skrivemåten er fra lensregnskapet i 1567, der navnet blir skrevet Gingam og Gimgam, se kopi av Norske Gaardnavne, Nordlands Amt (1905), s. 224 for flere belegg. Det er uklart om navnet opphavlig er samisk eller norsk. Navnet er også dokumentert i verket De lappiske stedsnavn i Finnmark og Nordland fylker av J. Qvigstad (1938), s. 221 med skrivemåten Jem-gāpmō. Samisk stedsnavntjeneste gir tilråding om samisk skrivemåte av gårdsnavnet. Skrivemåten Hjem- må regnes som ei feilnormering på grunn av man har gått ut fra at forleddet inneholder ordet hjem i bokmål. Forma hjem har først i ny tid vunnet terreng i deler av norsk talemål, og det er derfor ingen grunn til å gå ut fra at det er dette ordet som vi møter i stedsnavnet. Skrivemåten av adressenavnet kan ikke fastsettes før primærfunksjonens skrivemåte er fastsatt. Eier av bruk 97/1 har uttalerett, og etter lov om stadnamn kan eier gi bruket et samisk navn i tillegg til eller istedenfor det norske navnet, jf. merknadene til § 8, første ledd i loven.

Vurdering/konklusjon

Returnert skjema fra gnr. 97, bnr. 1, viser at ønsket skrivemåte er Hjemgam. Samisk navn er utelukket hos grunneier.

Bruksnavnet Hjemgam opprettholdes.
Vegnavnet Hjemgamveien opprettholdes.

Strømhaug/Strømhaugen/Straumhaug/Straumhaugen

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

Stadnamnprosjektet, Arkiv i Nordland har notert at uttalen av navnet er med diftong [øu] og i bestemt form. Siden dette er et bruksnavn, har eier uttalerett, og eiers syn skal legges vekt på før skriftform blir vedtatt. Adressenavnet, jf. løpenummer 49, kan ikke fastsettes før det er gjort vedtak om skrivemåten til bruksnavnet.

Vurdering/konklusjon

Fauske kommune har ikke mottatt noen tilbakemelding angående bruksnavnskjema 11/2014-48 som ble sendt til gnr. 76, bnr. 26.

Bruksnavnet Strømhaug opprettholdes
Vegnavnet Straumhaugveien opprettholdes.

3. Normeringa er ikke i samsvar med gjeldende rettskriving i norsk

Uttalelse fra Kartverket i brev 25.03.2014:

Follgøta (1), Follaveien (2)

Om det gammelnorske ordet fold f. 'slette, flate' inngår i navnet, må normeringa være <ld>, altså skrivemåten Fold- i disse navna.

Kalneset/Kaldnesøyra (46), Kalnesveien (47)

Stadnamnprosjektet, Arkiv i Nordland: Kaldnesøyra, uttale [ˈkaʎnesøyra]. I det samme området er også navna Kaldneshågen og Kaldnesstranda registrert i den samme kilda, og uttalen er med såkalt palatal l [ʎ].

Kong Oscarveien (17)

Etter rettskrivingsprinsippa som er fastsatt av Språkrådet, skal sammensatte forledd med personnavn skilles ut fra etterleddet med en bindestrek, altså Kong Oscar-veien.

Vurdering/konklusjon

Vegnavnet Follaveien har vært brukt i flere tiår og opprettholdes i samme skriveform.
Vegnavnet Kalnesveien opprettholdes
Kong Oscarveien endres til Kong Oscar-veien

4. Normeringa er i strid med gjeldende rettskriving i lulesamisk

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

Calalves (19)

Primærnavnet har skrivemåten *Tjálanisjávrre* i SSR med status "godkjent", og adressenavnet må rette seg etter skrivemåten til primærnavnet. Samisk stedsnavntjeneste gir tilråding om skrivemåte.

Vurdering/konklusjon

Områdenavnet Calalves endres til *Tjálanisjávrre*.

5. Sammensetningsmåten av adressenavnet er i strid med sammensetningsmåten til nedarva lokale stedsnavn

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

Follaveien (2), Åsanveien (3), Holtanveien (4), Stauranveien (27)

Sammensetningsmåten i navna Follaveien, Åsanveien, Holtanveien og Stauranveien har det til felles at forledda er i bestemt form (entall eller flertall). I nedarva stedsnavn vil til vanlig ikke navneledd i forleddsposisjon få bestemt form, men noen unntak finnes om forleddet er et hunkjønnsord, og Kartverket har derfor ikke reist navnesak om vegnavnet Holaveien. Når vi skal lage nye sammensatte stedsnavn, må vi undersøke hvilke mønster som vi finner i nedarva stedsnavn. Sekundærnavn til navnet Folda i Nordland fylke er Foldnaustan (Øksnes og Hadsel), Foldgrunnnan (Steigen), Foldmyra (Hadsel), og Folda har gitt folkenemninga foldværing som vi finner i navnet Foldværingssøya (Vestvågøy), se vedlagte kopi av registrerte navn i SSR. Navnet Follgøta i Fauske kommune er trulig også laga til Folda, og vi ser at sammensetningsmåten er den samme som i de øvrige nedarva Fold-navna i Nordland.

I Fauske kommune har Stadnamnprosjektet, Arkiv i Nordland registrert følgende sammensatte navn laga til stedsnavn som Åsen eller Åsan. Samtlige navn har forma Ås- i forleddsposisjon: Åsbakk, Åbakkan, Åbakkdalen, Åbakkmyra, Åseng(et), Åsengkjerka, Åsengmyra, Åsheim, Åskleiva, Åsmyra, og Åsvegen. Det samme mønstret finner vi i også i SSR i Nordland fylke med unntak av Åsanaset i Bindal kommune. Åsanveien i Sortland kommune er et adressenavn med statusdato 27.6.2011, altså et nylaga navn som neppe er i tråd med det tradisjonelle lokale navnelagingsmønstret. I Bø kommune finnes også forma Åsan- i forleddsposisjon, men her er det feilskrivning av navnet Åsand.

I Nordland fylke er det ingen nedarva stedsnavn med Holtan- i forleddsposisjon. Samtlige nedarva stedsnavn registrert i SSR har Holt- som stammeform med tillagt etterledd, f.eks. Holtheia (Steigen), Holtbergan (Leirfjord) og Holthågen (Flakstad). Forutan Holtanvegen i Fauske kommune finner vi Holtenvegen i Tjeldsund kommune – begge er eksempel på "administrativt komponerte navn" med et navnelagingsmønster som avviker fra mønstret i

nedarva stedsnavn. I Rana kommune finner vi derimot Holtvegen, som har ei sammensetningsform i tråd med mønstret i nedarva stedsnavn.

Stadnamnprosjektet, Arkiv i Nordland har dokumentert at navnet på bruk 114/5 i Bodø kommune er navnet Stauravollen. Sammensetningsmåten av vegnavnet skal som hovedregel være den som man finner i nedarva stedsnavn, dvs. Stauraveien.

Vurdering/konklusjon

Fauske kommune har ingen vegadressenavn som heter Åsanveien. Betegnelsen Holtanveien har vært brukt i flere tiår og er et godt innarbeidet vegnavn. Skrivemåten Holtanvegen er godkjent i SSR. Med tanke på at vegadresser skal betegnes med vei/veien foreslår rådmannen at vegnavnet Holtanveien opprettholdes. Vegnavnet Stauranveien opprettholdes.

6. Gjerdebakken

Uttalelse fra Kartverket i brev 25.03.2014:

Stadnamnprosjektet, Arkiv i Nordland har notert forma Gjerdbakkan, uttale: [ˈjæ:rbakan]. Etter lov om stadnamn skal som hovudregel sammensetningsmåten av stedsnavn rette seg etter sammensetningsmåten som den nedarva lokale uttalen har, det same gjelder bruk av entalls- og flertallsform. Kartverket ber Fauske kommune om å kontrollere hva som er den nedarva lokale uttalen for primærnavnet som adressenavnet bygger på.

Vurdering/konklusjon

Vegnavnet Gjerdebakken opprettholdes.

7. Normering av navneledd som er ei lydlig tilpassing av et opphavlig samisk navneledd

Uttalelse fra Kartverket i brev datert 25.03.2014:

Låmivatnet (23), Låmielva (24), Lomi (25), Lomiveien (26) I SSR finnes også Lomihytta, men siden hytta er privateid, kommer ikke skrivemåten av dette navnet inn under lov om stadnamn.

Forleddet Låmi-/Lomi- er ei lydlig tilpassing av navneleddet Loame- (av loabme 'liten dal') i de lulesamiske navna Loamejåhkå og Loamejávrrre. Forskrifta til lov om stadnamn § 2 "Normering av lydleg lånte stadnamn i fleirspråklege område" sier at "[l]ydleg lånte stadnamn som har fått ein innarbeidd uttale, skriv ein etter rettskrivingsreglane i låntakarspråket". Kartverket legger til grunn at forleddet blir uttalt [ˈlå:mi] i norsk. Lyden [å] kan skrives både som <å> og <o> i norsk rettskriving, men begge skrivemåter kan ikke brukes i ett og samme navneledd.

Vurdering/konklusjon

For å unngå to ulike skivemåter i ett og samme navneledd:

A: Låmivatnet, Låmielva, Låmi, Låmiveien

B: Lomivatnet, Lomielva, Lomi, Lomiveien

Rådmannen foreslår skrivemåten i variant B (Lomivatnet, Lomielva, Lomi, Lomiveien).

8. Bestemt eller ubestemt form

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

Ågifjell(et) (21, 22)

I SSR finner vi navnet Ågifjellet med status "godkjent". Her er Ågifjellet primærnavn og adressenavnet må rette seg etter skrivemåten til dette navnet. Bruken av bestemt eller ubestemt form i stedsnavn blir omtalt i kommentarene til forskrifta pkt. 1 b, andre ledd: "Bunden form skal brukast i naturnavn dersom den bundne forma er i levande bruk i talemålet". Kartverket har ikke funnet fram til ei uttaleopplysning for dette navnet, og kommunen må undersøke hva som er den nedarva lokale uttalen. Kartverket ønsker også at kommunen undersøker om navnet er rett plassert, for forekomsten på øk-kartet er plassert under et fjell med navnet Middagshøgda. Ågifjellet er ikke å finne i matrikkelen som navn på et bruk.

Vurdering/konklusjon

I bussrute mellom Fauske og Sullitjela kalles holdeplass Ågifjellet (kryss til Tverråmoen). Ågifjellet har tidligere vært holdeplass for tog mellom Fauske og Sulitjelma.

Vegnavnet Ågifjell endres til Ågifjellet.

9. Bruk av vatn i veinavn

I brev fra Kartverket 25.03.2014:

Navnet Balvasselva viser at etterledd lagt til navnet Balvatnet, må skrives Balvass-, altså Balvassveien. Et navn Kosmovatnet er ikke registrert i SSR, men etter systemet som vi finner i andre navn der vatn er et navneledd med et tillagt etterledd, ser vi at Kosmovassveien vil være rett sammensetningsmåte, jf. navn som Drogvassdalen, Langvasselva, Trollvasshaugen, Setervassosen. Fauske kommune har fra før av rett form i navn som Bentevassveien og Svartvassveien.

Vurdering/konklusjon

Følgende forslag til vedtak:

Kosmovatnveien endres til Kosmovassveien

Ballvatnveien endres til Ballvassveien

10. Posisjonen til adledd som står sammen med stedsnavn

Uttalelse fra Kartverket i brev datert 25.03.2014:

Nedre Tortenli (5), Nedre Leivset (11, 12), Øvre Leivset (13, 14), Indre Leivsetodden, Ytterleivsetodden (16), Kjelvatnet vest (18), Løkås vestre (39), Løkås nedre (40), Røvik vestre (44, 45)

I norsk kan adverb og preposisjoner stå sammen med stedsnavn, og vi sier at stedsnavnet er en kjerne som knytter adledd til seg. Disse adledda står til vanlig foran kjernen (stedsnavnet) etter systemet i muntlig språkbruk. Hovedregelen for normering av stedsnavn, § 4, første ledd i stedsnavnloven, sier at skrivemåten skal ta utgangspunkt i "den nedervde lokale uttalen". Dette gjelder også rekkefølgen og posisjonen til ledd i stedsnavn. Valg av retningsadverb (nedre, vestre, øvre osv.) skal også være i samsvar med den muntlige navnebruken, og det samme gjelder sammensetningsmåten som kan være laus eller fast. Vi har laus sammensetning i Nedre Leivset, men fast sammensetning i Ner-Leivset – om navnet skal normeres på den ene eller den andre måten, avgjøres av navnets nedarva lokale uttale. I dette tilfellet er det et avvik mellom navneforma som er registrert i SSR (Nedre Leivset) og navneforma registrert som uttaleform av Stadnamnprosjektet, Arkiv i Nordland, som har notert at den nedarva lokale uttalen er [Ytørleifset]. Denne uttalen gir skrivemåten Ytter-Leivset som normert form. Siden dette er et bruksnavn, skal det også legges vekt på ønsket til brukseier når den offentlige navneforma skal fastsettes. Adressenavnet kan ikke fastsettes før skrivemåten til bruksnavnet er avklart. I navnesaksskjemaet er det påført opplysninger i merknadskolonna til navna over.

Fauske kommune har fått tilsendt bruksnavnskjema fra Kartverket for å kunne fastsette skrivemåten av bruksnavn etter lov om stadnamn. Bruksnavnskjema er sendt til Ole Martin Pettersen, gnr. 83, bnr. 1 med følgende tilbakemelding på e-post:

Hei.

Hvis vi skal holde oss til det som har vært brukte navn fra langt tilbake, og de er jo brukt på folkemunne, men også i utskiftingsdokumenter som offisielle navn.

Fra xE6 til Odd Os, så har veinavnet vært Myrskogveien. Bakken ned til x Vika og Ytre Leivset har hatt navnet Nylendbakken. Gården der Jan Johansen bor heter Nylend. Når vi kommer ned bakken, og veien deler seg til Vika og Ytre Leivset, så har veien til Vika hatt navn Innerleivsetveien, men ser at Vikaveien også brukes. Kan jo forveksles med Vikaveien på Inner Fauske. Veien som går ned til Børstø, der Karl Martin Braseth bor har alltid vært benevnt som Kalkovnveien, etter kalkbrenneriet. Den veien går helt til nedenfor oss der den kommer inn på "hovedveien".

Veien forbi oss har hatt navnet Ytterleivsetveien. Det var jo her navnet Brattengveien skulle vært brukt, ettersom Johannes Bratteng bodde her. Et annet navn som brukes fra bussnuplassen ved oss og ned bakken til Nygård, er Gammelgårdsbakken. Dette fordi gårdene lå i et klyngetun i bunnen av bakken i gamle dager, før 1875.

På andre siden av E6 har veien forbi idrettsbanen hatt navnet Krykkja. Ned til Bådsvik har navnet vært Bådsvikveien.

Håper dette var noe avklarende.

*Ole Martin Pettersen
Leivset Nedre
8211 Fauske*

Vurdering/konklusjon

Kjelvatnet vest endres til Kjelvatnet.

Nedre Leivset endres til Innerleivsetveien,

Leivsetveien splittes i kryss til Innerleivsetveien der nedre del endres til Ytterleivsetveien som vist i vedlagt kartskisse.

Veg forbi gnr. 84, bnr. 3, ned til det tidligere kalkbrenneriet får nytt vegnavn Kalkovnveien.

Vegnavnet Løkås nedre endres til Nedreløkåsveien.

11. Endring av Myrveien

I Fauske kommune er det to vegnavn som heter Myrveien. For å unngå to like vegnavn i samme kommune foreslår rådmannen følgende:

Myrveien vest for Kirkeveien opprettholdes siden dette vegnavnet er eldst. Myrveien i Sulitjelma endres til Rautindveien. Skrivemåten er godkjent hos Kartverket, men det avventes tilbakemelding fra Stednavnstjenesten.

Forslag til vedtak:

Myrveien i Sulitjelma endres til Rautindveien med forbehold om godkjennelse hos Stednavnstjenesten.

INNSTILLING :

- For eksisterende og nye vegnavn i Fauske kommune skal skrivemåten vei(en) benyttes.
- Vegnavnet Furnesstranda opprettholdes.
- Navn på tettbebyggelse Furnes opprettholdes.
- Vegnavnet Furnesveien opprettholdes.
- Bruksnavnet Hjemgam opprettholdes.
- Vegnavnet Hjemgamveien opprettholdes.
- Bruksnavnet Strømhaug opprettholdes
- Vegnavnet Straumhaugveien opprettholdes.
- Vegnavnet Follaveien har vært brukt i flere tiår og opprettholdes i samme skriveform.
- Vegnavnet Kalnesveien opprettholdes
- Kong Oscarveien endres til Kong Oscar-veien
- Områdenavnet Calalves endres til Tjålanisjåvrre.
- Skrivemåten Holtanvegen er godkjent i SSR. Med tanke på at vegadresser skal betegnes med vei/veien foreslår rådmannen at vegnavnet Holtanveien opprettholdes.
- Vegnavnet Stauranveien opprettholdes.

- Vegnavnet Gjerdebakken opprettholdes.
- For å unngå to ulike skrivemåter i ett og samme navneledd:
A: Låmivatnet, Låmielva, Låmi, Låmiveien
B: Lomivatnet, Lomielva, Lomi, Lomiveien

Rådmannen foreslår skrivemåten i variant B (Lomivatnet, Lomielva, Lomi, Lomiveien).

- Vegnavnet Ågifjell endres til Ågifjellet.
- Kosmovatnveien endres til Kosmovassveien
- Ballvatnveien endres til Ballvassveien
- Kjelvatnet vest endres til Kjelvatnet.
- Nedre Leivset endres til Innerleivsetveien,
- Leivsetveien splittes i kryss til Innerleivsetveien der nedre del endres til Ytterleivsetveien.
- Veg forbi gnr. 84, bnr. 3, ned til det tidligere kalkbrenneriet får nytt vegnavn Kalkovnveien.
- Vegnavnet Løkås nedre endres til Nedreløkåsveien.
- Myrveien i Sulitjelma endres til Rautindveien med forbehold om godkjenning hos Stedsnavnstjenesten for norske navn i Nord-Norge.

PLUT-043/14 VEDTAK- 29.04.2014

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

- For eksisterende og nye vegnavn i Fauske kommune skal skrivemåten vei(en) benyttes.
- Vegnavnet Furnesstranda opprettholdes.
- Navn på tettbebyggelse Furnes opprettholdes.
- Vegnavnet Furnesveien opprettholdes.
- Bruksnavnet Hjemgam opprettholdes.
- Vegnavnet Hjemgamveien opprettholdes.
- Bruksnavnet Strømhaug opprettholdes
- Vegnavnet Straumhaugveien opprettholdes.
- Vegnavnet Follaveien har vært brukt i flere tiår og opprettholdes i samme skriveform.
- Vegnavnet Kalnesveien opprettholdes
- Kong Oscarveien endres til Kong Oscar-veien
- Områdenavnet Calalves endres til Tjålanisjåvrre.
- Skrivemåten Holtanvegen er godkjent i SSR. Med tanke på at vegadresser skal betegnes med vei/veien foreslår rådmannen at vegnavnet Holtanveien opprettholdes.
- Vegnavnet Stauranveien opprettholdes.
- Vegnavnet Gjerdebakken opprettholdes.
- For å unngå to ulike skrivemåter i ett og samme navneledd:
A: Låmivatnet, Låmielva, Låmi, Låmiveien
B: Lomivatnet, Lomielva, Lomi, Lomiveien

Rådmannen foreslår skrivemåten i variant B (Lomivatnet, Lomielva, Lomi, Lomiveien).

- Vegnavnet Ågifjell endres til Ågifjellet.
- Kosmovatnveien endres til Kosmovassveien
- Ballvatnveien endres til Ballvassveien
- Kjelvatnet vest endres til Kjelvatnet.
- Nedre Leivset endres til Innerleivsetveien,
- Leivsetveien splittes i kryss til Innerleivsetveien der nedre del endres til Ytterleivsetveien.
- Veg forbi gnr. 84, bnr. 3, ned til det tidligere kalkbrenneriet får nytt vegnavn Kalkovnveien.
- Vegnavnet Løkås nedre endres til Nedreløkåsveien.
- Myrveien i Sulitjelma endres til Rautindveien med forbehold om godkjenning hos Stedsnavnstjenesten for norske navn i Nord-Norge.

Retts utskrift bekreftes

Berit Vestvann Johnsen
formannskapssekretær

Utskrift sendes:

Enhetsleder plan/utvikling til videre forføyning